

Tentoonstelling Joodse werkkampen in Staphorst in Veldschuur bij Hasselt/Rouveen

Het jaar 1942 is in de geschiedenis van Staphorst en Rouveen onlosmakelijk verbonden met de aanwezigheid van een groot aantal joodse mannen. Zij waren ondergebracht in de drie joodse werkkampen die Staphorst heeft gekend: Beugelen, het Wijde Gat en kamp Conrad. De drie joodse werkkampen hebben bestaan van begin 1942 tot de wegvoering van de gevangenen op 3 oktober in hetzelfde jaar. U maakt kennis met de geschiedenis van de kampen aan de hand van werkstukken, boeken, foto's, originele historische voorwerpen en door interviews. In de tentoonstelling komen onder andere aan de orde: de oproep werkverschaffing, leven in de kampen, het werk, voeding, de wegvoering, vernietiging en overleving.

De expositie bij 'plaats delict'.

De tentoonstelling stond eerder in het Koetshuis in Staphorst, het Historisch Centrum in Zwolle en tot voor enkele maanden in Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Maar haar plaats in de Veldschuur is wel heel uniek. Hier staat ze tegen het gebied waar de joodse mannen tewerk werden gesteld. Verschillende oudere inwoners van de omliggende plaatsen als Hasselt en Rouveen weten nog hoe de mannen ongeveer een kilometer van de Veldschuur werkten aan de Afschuttingsweg. En ook hoe ze het Conrad kanaal moesten uitbaggeren en verbreden. Kortom een expositie 'bij plaats delict'.

Door kinderen voor kinderen.

Het is een tentoonstelling door en voor kinderen. Leerlingen uit groep 7 van de Prins Mauritschool uit Staphorst deden het onderzoek, maakten werkstukken, hielden interviews en stelden de expositie samen. Daarom zijn de diverse kijkdozen op kindelhoogte aangebracht. In die dozen ziet u de joden aan het werk. De mannen zijn er aan de hand van historische foto's op schaal in het landschap terug gebracht. U ziet ze bijvoorbeeld met schep en kruiwagen werken aan het Sluiterswegje in Rouveen. Ook het interview met ooggetuige, de heer Hoeve, is afgenomen door de leerlingen uit groep 7. De jongeren bevragen de Rouveense op de omstandigheden in kamp Conrad, tijdens het werk en bij de wegvoering op 3 oktober. Aangrijpend is het verhaal van de heer Rood. Hij zat in Conrad, verbleef vervolgens in ongeveer tien concentratie kampen, beleefde meer dood dan levend bevrijding en woont momenteel in Texas. Speciaal voor de leerlingen van de klas vertelde hij via de webcam zijn onmenselijke verhaal. Op de expositie kunt u er getuige van zijn. Heel uitzonderlijk is de blikkentrommel die de heer Harink aantrof na de wegvoering van de joodse mannen. Een van die mannen verborg die in een hol in een stapel straatstenen. Er zaten drie worsten in. Het voorwerp is door de familie bewaard en is opgenomen in de expositie. De enorme barak, de oorspronkelijke kast uit Conrad en een maquette, het maakt allemaal dat u deze vergeten episode uit de regionale geschiedenis goed kunt plaatsen en inleven.

Onderwijsproject 'Verover je eigen omgeving'

Het geheel kwam tot stand door dat meester G. J. Westhoff en zijn groep 7 van de Prins Mauritschool uit Staphorst in 2008 werden gevraagd om mee te doen aan het onderwijsproject 'Verover je eigen omgeving'. Dit initiatief van het VSBfonds wil jongeren kennis laten maken met hun directe omgeving. Daarbij bedenkt een groep jongeren een activiteit – de verovering – waarmee zij hun leeftijdsgenoten proberen te interesseren voor monumenten, opgravingen, architectuur, waterhuishouding, bossen of parken. Op een eigen, creatieve wijze verzinnen zij bijvoorbeeld een zelfgemaakte film, quiz, speurtocht of expositie in of van de omgeving. Zo worden jongeren door andere jongeren in hun eigen taal aangesproken en verleid om iets te ontdekken.

Tentoonstellingsbouwer Ronald Medema, die vaak meewerkt aan tentoonstellingen in het Herinneringscentrum Kamp Westerbork, begeleidde de leerlingen bij de vertaalslag van historische kennis naar een aansprekende tentoonstelling. In 2008 werd dit omvangrijke leerlingenwerk bekroond met de Overijsselse Onderwijsprijs. De tentoonstelling kwam tot stand met financiële, inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van Kunst & Cultuur Overijssel, Historisch Centrum Overijssel. Ook het Ministerie van LNV behoort tot de financiële ondersteuners van Stichting Verover je eigen omgeving. Voor meer informatie: www.veroverjeeigenomgeving.nl

De tentoonstelling staat opgesteld van 28 april tot eind juni 2010 in de Veldschuur bij Hasselt. Voor klassen uit de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezetonderwijs is er een interessante lesbrief. Aan de hand daarvan maken leerlingen intensief, indringen, maar te gelijk ook heel praktisch kennis met dit stukje Tweede Wereldoorlog uit hun eigen omgeving. Voor openingstijden of andere informatie kunt u contact opnemen met mevr. H. Rademaker, tel. 0384772734, veldschuur@infracom.info of www.veldschuur.nl.